

R e g l e m e n t e
för riksbankens styrelse och förvaltning
(Bankoreglementet)

utfärdat den 15 juni 1938.

§ 1.

Utöver vad i lagen för Sveriges riksbank den 30 juni 1934 stadgas, skola för förvaltningen av riksbanken i detta reglemente givna föreskrifter lända till efterrättelse.

AVD. I.

Om sedelutgivningen och bankrörelsen.

§ 2.

Mom. 1. Å de sedlar, som riksbanken utger, anbringas genom tryck namnteckningar av fullmäktig, den av fullmäktige utsedde suppleanten för förste deputeraden eller tjänsteman, två i förening.

Mom. 2. Riksbanken är skyldig att, när så påfordras, vid sitt huvudkontor inlösa sina sedlar efter den grund, Konung och riksdag fastställt.

Mom. 3. Inlösen av bristfälliga och förslitna sedlar samt ersättning för helt förstörda sedlar äga fullmäktige att medgiva med hänsyn till föreliggande skäl och omständigheter.

§ 3.

Riksbanken skall hava avdelningskontor å följande platser: Göteborg, Malmö, Falun, Gävle, Halmstad, Härnösand, Jönköping, Kalmar, Karlskrona, Karlstad, Kristianstad, Linköping, Luleå, Mariestad, Norrköping, Nyköping, Sundsvall, Umeå, Uppsala, Visby, Vänersborg, Västerås, Växjö, Örebro, Östersund.

§ 4.

Guld och silver i plants försäljas vid huvudkontoret i mån av tillgång till pris, som av fullmäktige bestämmes.

§ 5.

Svenskt mynt, präglat efter myntordningar, vilka äro äldre än lagen om rikets mynt den 30 maj 1873, inlöses av riksbanken efter sitt värde i gångbart mynt.

§ 6.

Diskontering, lån eller kredit i checkräkning må ej utan fullmäktiges medgivande beviljas annan än den, som är mantalsskriven eller driver stadigvarande rörelse inom det lånedistrikt, som fullmäktige bestämt för varje kontor.

Utän hinder av distriktsindelningen må dock mot realsäkerhet beviljas lån utan avbetalningsrätt och kredit i checkräkning.

Dessutom må bankinrättningar, även om de icke tillhöra huvudkontorets distrikt, i samtliga lånegrenar anlita detta kontor.

§ 7.

Från de medel å femtio miljoner kronor, som avsatts till riksbankens avbetalningslånefond, äger riksbanken att driva utlåning enligt nedan angivna grunder.

Från denna lånefond kunna mot säkerhet av borgen såsom för egen skuld eller med pant av värdepapper utlämnas avbetalningslån och lån utan amortering. Ränta erlägges var sjätte månad.

Avbetalningslån utlämnas för en tid av högst åtta år och skola återbetalas genom erläggande var sjätte månad av minst en sextondedel av det ursprungliga lånebeloppet.

Å avbetalningslån må, med iakttagande av att den sammanlagda lånetiden icke överskrider åtta år, medgivas frihet från amortering under högst fyra år.

Lån utan amortering utlämnas på sammanlagt högst fyra år.

Lån må ej utlämnas å lägre belopp än 300 kronor, och såsom låntagare må icke någon häfta i skuld för högre belopp än 10 000 kronor.

§ 8.

För utlåningsrörelsen i dess helhet skola gälla följande särskilda bestämmelser.

Mom. 1. Diskontering, lån eller kredit i checkräkning må ej beviljas:

a) fullmäktig i riksbanken, dock att fullmäktig må erhålla lån och kredit i checkräkning mot säkerhet av statens, allmänna hypoteksbankens eller konungariket Sveriges stadshypotekskassas obligationer;

b) tjänsteman i riksbanken, dock att tjänsteman må erhålla dels vid huvudkontoret avbetalningslån, varom i § 7 sägs, dels ock vid huvudkontoret eller det avdelningskontor, där han tjänstgör, lån och kredit i checkräkning mot säkerhet av obligationer, utfärdade av staten, allmänna hypoteksbanken, konungariket Sveriges stadshypotekskassa eller kommun, eller ock obligationer, som i belåningshänseende av fullmäktige likställas med sistnämnda slag av obligationer.

Mom. 2. Styrelseledamot vid avdelningskontor äger att vid huvudkontoret erhålla avbetalningslån, varom i § 7 sägs. Åt sådan styrelseledamot

må i övrigt lån eller kredit i checkräkning beviljas endast mot pant, som prövas i och för sig innebära fullgod säkerhet. Växel, å vilken annan styrelseledamot än verkställande ledamot är acceptant, trassent eller endossent, må ej diskonteras i riksbanken med mindre sådan växel är grundad å verklig handelsaffär eller siste endossenten är av Kungl. Maj:t oktroyerad bankinrättning.

Mom. 3. Lån eller kredit i checkräkning må ej beviljas med borgen av fullmäktig, styrelseledamot vid avdelningskontor eller tjänsteman eller mot säkerhet av fordringsbevis, för vilket sådan person svarar. Styrelseledamot vid avdelningskontor och tjänsteman, vilka på sätt här ovan i mom. 1 och 2 sägs må kunna beviljas avbetalningslån, äga dock teckna borgen för dylika vid huvudkontoret utlämnade lån. Växel, å vilken fullmäktig, verkställande styrelseledamot eller tjänsteman är acceptant, trassent eller endossent, må ej i riksbanken diskonteras.

Mom. 4. Vad i denna paragraf stadgas om fullmäktig gäller ock suppleant för fullmäktig ävensom direktionsledamot, som ej är fullmäktig. För suppleant för styrelseledamot gäller vad i denna paragraf stadgas om styrelseledamot.

Angående bolag eller förening, vari person, som omförmäles i denna paragraf, såsom delägare eller medlem äger ett väsentligt ekonomiskt intresse, gäller vad om sådan person stadgas.

§ 9.

Fullmäktig i riksbanken, den av fullmäktige utsedde suppleanten för förste deputeraden, ledamot av styrelse vid avdelningskontor samt tjänsteman i riksbanken må icke såsom kommissionär taga befattning med växel-diskontering eller med anskaffande av lån eller annan kredit i riksbanken.

Därest fullmäktig överträder detta förbud, göres anmälan därom hos riksdagens justitieombudsman. Överträdes förbudet av den av fullmäktige utsedde suppleanten för förste deputeraden, där han icke är fullmäktig, eller av ledamot i avdelningskontors styrelse, anmäles förhållandet hos fullmäktige. I fråga om åtals anställande i nu angivna fall stadgas i gällande ansvarighetslagar.

Överträder tjänsteman detta förbud, gäller vad i § 40 stadgas.

§ 10.

Vid ansökan om växeldiskontering, lån eller kredit i checkräkning skall den erbjudna säkerheten noga prövas.

Särskilt bör vid diskontering av växlar hänsyn tagas till växlarnas ursprung.

§ 11.

Räntan för lån och kredit i checkräkning samt vid diskontering av växlar äga fullmäktige att bestämma med avseende å såväl penningställningen

som utlåningstiden och de säkerheter, vilka erbjudas. Likaledes äga fullmäktige att bestämma avgiften för kredit i checkräkning ävensom att medgiva befrielse från sådan avgift.

§ 12.

Riksbankens huvud- och avdelningskontor äga med stöd av Kungl. Maj:ts plakat och påbud till domhavande och exekutorer om en prompt handräckning och exekution för rikets ständers bank den 18 april 1681 att av såväl överståthållarämbetet i Stockholm som samtliga Konungens befallningshavande och övriga exekutorer skyndsamligen erhålla laga handräckning i alla de utsökningsmål, som av huvud- och avdelningskontorens utlåningar härröra, med åliggande för bemälda myndigheter att, efter skuldens indrivande, ofördröjligen insända de influtna medlen till riksbanken.

§ 13.

Obligationer, utfärdade av riksbanken å medel, upplånade före år 1830, få icke i riksbanken belånas, men riksbanken infriar vid anfordran sådana av dessa obligationer, vilka ej innefatta förbud mot medlens uttagning.

§ 14.

Beträffande den förvaring av värdepapper eller av gods under försegling, som omförmäles i 24 § lagen för Sveriges riksbank, äga fullmäktige att bestämma förvaringsavgiften ävensom att medgiva befrielse från sådan avgift.

AVD. II.

Om tryckerirörelsen och papperstillverkningen.

§ 15.

Angående driften av sedeltryckeriet och pappersbruket äga fullmäktige meddela erforderliga bestämmelser.

AVD. III.

Om styrelsen och förvaltningen m. m.

A. Fullmäktige.

§ 16.

Mom. 1. Fullmäktige utse inom sig en förste deputerad att vara chef för riksbanken (riksbankschef) samt inom eller utom sig en suppleant för honom att med fullmäktigs rätt och ansvar vid inträffande förfall träda i hans ställe (vice riksbankschef).

Därjämte utse fullmäktige inom sig två andre deputerade.

Mom. 2. Är styrelsen ej så fulltalig, som för besluts fattande erfordras, enligt vad här nedan föreskrives, inkallas suppleant, utsedd av riksdagen.

Den av Konungen förordnade suppleanten inkallas, när förfall för ordföranden anmälts.

Mom. 3. Därest vid förfall för riksbankschefen vice riksbankschefen är förhindrad att träda i hans ställe, äga fullmäktige förordna andre deputerad att uppehålla riksbankschefens befattning.

Fullmäktige äga vid behov förordna vikarie för andre deputerad.

Mom. 4. När fullmäktig på grund av bestämmelserna i 30 och 31 §§ av lagen för Sveriges riksbank icke får utöva befattning såsom sådan, skall han genast frånträda densamma, samt suppleant då inkallas att i stället inträda såsom fullmäktig.

Mom. 5. Angående ersättning åt fullmäktige och den av fullmäktige utsedde suppleanten för förste deputeraden samt åt vikarier för fullmäktige gäller vad därom är särskilt stadgat.

§ 17.

Fullmäktige äga uppdraga åt en direktion, bestående av riksbankschefen, vice riksbankschefen samt de två andre deputerade att i överensstämmelse med den instruktion, som av fullmäktige fastställes, samt i övrigt efter av fullmäktige bestämd fördelning av göromålen mellan direktionens ledamöter föredraga ärenden inför fullmäktige, tillse utförandet av fullmäktiges beslut, utöva tillsyn över göromålen inom banken, verkställa köp och försäljning av utländska valutor, pröva utlåningsärenden, som ej kunna uppskjutas till handläggning av den i § 18 mom. 2 omförmälda delegationen, samt handhava den löpande förvaltningen i övrigt.

Fullmäktige äga vidare att inom eller utom sig utse en inspektör att i stället för direktionen utöva tillsynen över riksbankens sedeltryckeri och inför fullmäktige föredraga tryckeriet rörande ärenden samt att på samma sätt utse en inspektör med motsvarande uppdrag beträffande pappersbruket.

§ 18.

Mom. 1. För behandling av allmänna ärenden sammanträda fullmäktige en gång i varje vecka eller oftare, om ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång sådant fordra, och skola därvid minst fem fullmäktige vara tillstädes; dock må ärenden, som böra skyndsamt handläggas, kunna avgöras av allenast fyra fullmäktige, därest tre av dem äro om beslutet ense.

Framställas under fullmäktiges överläggningar olika yrkanden, skola samtliga närvarande fullmäktige till protokollen avgiva sina röster. Vid lika röstetal är ordförandens röst avgörande. Den, som icke yttrat sig till protokollet, anses hava bejakat pluralitetens beslut, och fullmäktig, som av en

eller annan anledning varit hindrad att övervara något fullmäktiges beslut, får ej på sådan grund undandra sig att deltaga i de överläggningar, som vidare kunna uppstå i följd av samma beslut. Endast vid val till sådan befattning, vartill någon bland fullmäktige kan utses, får sluten omröstning ske och skall i sådant fall äga rum, när yrkande härom framställes.

Vid fullmäktiges sammankomster skall vice riksbankschefen närvara. Han äger, även om han ej är fullmäktig, deltaga i förhandlingarna. I ärende, vari han är föredragande, är han skyldig att låta till protokollet anteckna sin mening, när denna är skiljaktig från fullmäktiges beslut.

Expeditioner i fullmäktiges namn må ej utgå utan till följd av beslut, fattat vid fullmäktiges sammankomst.

Mom. 2. Fullmäktige äga uppdraga åt en delegation att enligt av fullmäktige fastställd instruktion verkställa prövning av utlåningsärenden. Delegationen skall bestå av antingen minst fyra fullmäktige eller minst tre fullmäktige jämte vice riksbankschefen, där denne ej är fullmäktig; dock att frågor om beviljande av lån från avbetalningslånefonden må, med här nedan angivna undantag, avgöras av antingen minst tre fullmäktige eller minst två fullmäktige jämte vice riksbankschefen, där denne ej är fullmäktig. I delegationen skall alltid finnas en fullmäktig, som ej tillhör den i § 17 omnämnda direktionen. Lånedelegationen skall sammanträda varje söckendag, där ej fullmäktige med hänsyn till särskilda omständigheter för viss dag annorlunda besluta. Vid dylikt sammanträde förekommande ärende skall hänskjutas till fullmäktige, därest någon av de närvarande så yrkar. Vid sammanträdet skola anmälas de krediter, som jämlikt § 17 sedan nästföregående sammanträde beviljats av direktionen.

Lån från avbetalningslånefonden till eller med borgen av tjänsteman i riksbanken eller styrelseledamot vid avdelningskontor, varom i § 8 sägs, må beviljas endast av fullmäktige.

Mom. 3. Fullmäktig eller vice riksbankschef äger ej deltaga i behandling av fråga rörande avtal mellan honom och riksbanken. Ej heller må han deltaga i behandling av fråga om avtal mellan riksbanken och tredje man, där han i frågan äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot riksbankens. Vad sålunda är stadgat äge motsvarande tillämpning beträffande rättegång eller annan talan mot fullmäktig, vice riksbankschef eller tredje man.

Mom. 4. Vid fullmäktiges i riksbanken och i riksgäldskontoret gemensamma sammanträden skola, för att beslut skall kunna fattas, minst fem av fullmäktige i vardera verket vara tillstädes och skall omröstning därvid verkställas per capita.

§ 19.

Fullmäktige åligger att verkställa eller genom ombud, utsett inom eller utom fullmäktige, låta verkställa erforderliga undersökningar av riksbankens

kontor och avdelningar, kassor och förvaringsrum samt sedeltryckeri och pappersbruk ävensom erforderliga besiktningar av riksbankens fastigheter och inventarier.

Härvid skall iakttagas, att varje avdelningskontor minst en gång varje år skall såväl inspekteras av fullmäktig eller vice riksbankschefen eller suppleant för fullmäktige som ock undersökas av för detta ändamål av fullmäktige utsedda tjänstemän.

För dylik förrättning, som verkställes av fullmäktig eller vice riksbankschefen eller av suppleant för fullmäktig, utgår ej särskilt arvode utan endast ersättning för därav föranledd resekostnad samt traktamente enligt vad härom är särskilt stadgat. Till annat ombud lämnas gottgörelse efter fullmäktiges bestämmande.

§ 20.

Mom. 1. Varje avdelningskontors räkenskaper och förvaltning granskas årligen genom fyra personer, vilka jämte ett lika antal suppleanter väljas av en nämnd, bestående av fyrtioåtta valmän, utsedda på enahanda sätt, som i § 71 i riksdagsordningen är föreskrivet i fråga om den nämnd, som skall välja fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret.

Mom. 2. Berättelser skola av styrelserna för avdelningskontoren avgivas såväl till bemälda revisorer, när de sammanträda, angående utlåningsrörelsen samt dithörande bevaknings- och utsökningsärenden som ock till riksdagens bankoutskott och revisorer över stats-, banko- och riksgäldsverken angående avdelningskontorets rörelse på det hela; börande sistnämnda berättelser till fullmäktige inlämnas, den till bankoutskottet senast å dagen före riksdagens början och den till revisorerna åtminstone fjorton dagar före deras sammanträde. Berättelserna skola av fullmäktige överlämnas till bankoutskottet respektive revisorerna. Härjämte skola fullmäktige till revisorerna överlämna de från revisorerna för avdelningskontoren inkomna utlåtandena, åtföljda av de meddelanden och förklaringar, vilka må finnas av de i sistnämnda utlåtanden gjorda framställningar eller anmärkta förhållanden påkallade.

§ 21.

Riksbanken tillhörig fastighet, med undantag av sådan, som till täckande av riksbankens däruti in-tecknade fordran blivt för dess räkning inropad, må icke av fullmäktige utan riksdagens medgivande avyttras.

Nybyggnad eller större reparation å bankens för rörelsen avsedda byggnader må ej, utan oundgängligt behov, av fullmäktige företagas, innan de därtill erhållit medgivande av riksdagen.

§ 22.

Mom. 1. Fullmäktige äga att av riksbankens medel utbetala 1:o av riksdagen till enskilda personer fastställda årliga anslag;

2:o) vad som erfordras för överinseendet över brandväsendet inom riksbankens byggnad i Stockholm samt för polis- och annan bevakning;

3:o) bidrag till frukostservering under arbetstiden åt riksbankens tjänstemän.

Mom. 2. Vid efterrapning eller förfalskning av riksbankssedel ävensom vid utprångling av sådan efterrapad eller förfalskad sedel äga fullmäktige att efter sig företeende omständigheter i varje särskilt fall för upptäckt av brottets föröware eller däri delaktig utfästa eller tilldela de belöningar av riksbankens medel, vilka fullmäktige finna lämpliga.

§ 23.

Mom. 1. Fullmäktige berättigas att efter noggrann prövning av omständigheterna i varje särskilt fall bevilja de riksbankens gäldenärer, vilka försatts i konkurs eller vid försök till utmätning befunnits sakna utmätningssbar tillgång och därefter avlagt utmätningssed, ackord eller eftergift å deras skuld så ock eljest biträda överenskommelse mellan gäldenär och hans fordringsägare om betalning av gäld. I övrigt äga fullmäktige icke efterskänka något av vad enligt givna föreskrifter och gällande författningar bör erläggas, utan skola alla frågor därom underställas bankoutskottet.

Fullmäktige äga att bevilja riksbankens gäldenärer anstånd med betalning av skuld till riksbanken och äga jämväl att uppdraga åt direktionen och styrelserna vid avdelningskontoren att bevilja sådant anstånd.

Mom. 2. Fullmäktige äga att bestämma, vilka såsom osäkra ansedda fordringar skola föras inom linjen i räkenskaperna.

§ 24.

Fullmäktige skola alltid vara beredda på sådana åtgärder, varigenom bankens tillgångar i ädla metaller och värdepapper samt bankens räkenskaper må kunna, om så fordras, utan tidsutdräkt flyttas till annan såsom säker ansedd ort.

§ 25.

Mom. 1. Enligt bolagsordningen för aktiebolaget kreditkassan av år 1922 skola fullmäktige utse en ledamot i bolagets styrelse jämte suppleant för denne.

Mom. 2. Fullmäktige skola utse en ledamot i den kommission, som jämlikt instruktionen för mynt- och justeringsverket har att pröva myntat gulds halt och vikt.

Mom. 3. Vid de tillfällen då riksdagsmäns fullmakter enligt § 32 riksdagsordningen granskas av chefen för justitiedepartementet eller den person, Konungen i hans ställe förordnat, skola tre bland de av riksdagen valda fullmäktige vara tillstädes.

Mom. 4. Åt de av riksdagen valda fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret gemensamt är uppdraget:

a) enligt § 50 regeringsformen att med Konungen samråda om utsättande av riksdagsort, då, i anseende till de i nämnda paragraf omförmälda hinder, riksdag ej kan hållas i huvudstaden;

b) enligt § 98 regeringsformen att, om justitieombudsmannen eller militieombudsmannen mellan riksdagarna avsäger sig det erhållna förtroendet eller med döden avgår, i ämbetet genast insätta den man, som blivit till efterträdare utsedd, samt att, därest ombudsmans utsedde efterträdare mellan riksdagarna avsäger sig det erhållna förtroendet eller i ombudsmans-ämbetet insättes eller med döden avgår, välja en annan behörig man i hans ställe.

Mom. 5. Gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret äga fullmäktige i riksbanken dessutom:

a) att för framtida uppsikten och kontrollen över Göta kanals vidmakt-hållande utse och välja ej mindre en person för att såsom ledamot å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar inträda i direktionen över nämnda kanal än ock ett ombud att å samma verks vägnar deltaga i revisionen av kanalens räkenskaper; skolande valet till ledamot i direktionen förnyas varje år och till ombud i revisionerna före desammas början; dock må förut härtill utsedda personer kunna återväljas;

b) att vidtaga åtgärder i frågor rörande riksbyggnaderna å Helgeands-holmen, i den mån dessa frågor icke skola behandlas av respektive fullmäktige;

c) att bestämma vad justitieombudsmannen eller militieombudsmannen för sådan tid, då han av annan anledning än semester eller sjukdom icke bestrider ämbetet, skäligen prövas böra i varje särskilt fall avstå av sin av-löning.

B. Avdelningskontorens styrelser.

§ 26.

Mom. 1. Styrelsen vid vardera avdelningskontoret i Göteborg och Malmö utgöres av fyra ledamöter och vid vart och ett av de övriga avdelningskon-toren av tre ledamöter, vilka alla, jämte nödigt antal suppleanter, för ett år i sänder, efter kalenderår räknat, utses av fullmäktige, med rättighet för fullmäktige att, när de därtill finna anledning, entlediga en eller flera leda-möter i dessa styrelser; och skola i den eller de entledigades ställe annan eller andra ledamöter genast inväljas.

Avgår eljest ledamot under den tid, för vilken han är vald, utses ny leda-mot att deltaga i styrelsen under den tid, som för den avgångne ledamoten återstått. Vid de årliga valen kan avgående styrelseledamot återväljas.

Mom. 2. Bland ledamöter i varje styrelse skola fullmäktige särskilt utse en att i egenskap av verkställande styrelseledamot handhava den dagliga förvaltningen. Styrelsen väljer inom sig ordförande och vice ordförande. Till sådant uppdrag kan icke verkställande styrelseledamot utses.

Mom. 3. Suppleant inkallas i styrelsen, när på grund av tillfälligt hinder för ordinarie ledamot styrelsen ej är beslutför.

Inträffar hinder för verkställande styrelseledamot, anmäles förhållandet skyndsammast hos fullmäktige, och äger styrelsen att förordna om göromålens uppehållande intill dess fullmäktige i ärendet beslutat.

Mom. 4. Angående avlöningsförmåner till ledamot av styrelse vid avdelningskontor är särskilt stadgat.

Suppleant för styrelseledamot äger att under den tid, då han bestrider ordinarie ledamots befattning i styrelsen, åtnjuta ersättning med belopp, motsvarande det för den senare bestämda arvodet.

Mom. 5. Angående semesterledighet för verkställande styrelseledamot är särskilt stadgat.

Annan styrelseledamot vid avdelningskontor med styrelse, bestående av tre ledamöter, äger efter anmälan hos vederbörande styrelse och, för så vitt ej särskilt hinder därför skulle möta, på riksbankens bekostnad begagna ledighet under en tid av sammanlagt högst 30 dagar årligen.

§ 27.

Mom. 1. För behandling av allmänna ärenden sammanträder styrelsen så ofta ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång sådant fordra. Styrelsen vare ej beslutför, med mindre än att vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö tre ledamöter och vid övriga avdelningskontor samtliga ledamöter äro tillstädes.

Uppstå vid dessa sammanträden, därvid protokoll skall föras, skiljaktiga meningar, gäller den mening, för vilken de flesta rösterna avgivas. Vid lika röstetal är ordförandens röst avgörande.

Mom. 2. För prövning av utlåningsärenden sammanträder styrelsen alla söckendagar, där ej för viss dag med hänsyn till särskilda omständigheter av fullmäktige annorlunda bestämmes. Om styrelsens beslutförhet gäller vad i mom. 1 sägs; och må låneansökan ej anses bifallen, såvida ej vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö tre ledamöter och vid övriga avdelningskontor samtliga ledamöter äro om beslutet ense.

Mom. 3. Styrelseledamot äger ej deltaga i behandling av fråga rörande avtal hellan honom och riksbanken, ej heller må han deltaga i fråga om avtal mellan riksbanken och tredje man, där han i frågan äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot riksbankens. Vad sålunda är stadgat äge motsvarande tillämpning beträffande rättegång eller annan talan mot styrelseledamot eller tredje man.

§ 28.

Mom. 1. Vid förvaltningen av avdelningskontoret har styrelsen att ställa sig till efterrättelse icke endast bestämmelserna i lagen för Sveriges riksbank

och i detta reglemente utan även av fullmäktige och direktionen meddelade föreskrifter.

Det åligger verkställande styrelseledamoten att hava inseende över den vid kontoret anställda personalen, att ordna göromålen handläggning inom kontoret, att utöva erforderlig kontroll samt att föredraga låne- och andra ärenden, allt i överensstämmelse med av fullmäktige eller direktionen meddelade föreskrifter.

Mom. 2. Om ansvarighet för styrelseledamot vid avdelningskontor är särskilt stadgat.

C. Tjänstemännen.

§ 29.

Mom. 1. Antalet ordinarie tjänster i varje lönegrad är fastställt i den vid avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk fogade tjänsteförteckningen, och äga fullmäktige att mellan kontoren fördela dessa tjänster på sätt fullmäktige med hänsyn till göromålen omfattning finna lämpligt.

Mom. 2. Därest ökade arbetskrafter för någon tid finnas oundgängligen behövlige för göromålen obehindrade gång, äga fullmäktige att utöver stat anställa den eller de tjänstemän, som erfordras.

Mom. 3. När ordinarie tjänsteman utses till direktionsledamot, föreståndare för direktionsavdelning eller verkställande styrelseledamot vid avdelningskontor, skall hans tjänst i vanlig ordning återbesättas. Upphör sådant uppdrag eller förordnande, äger tjänstemannen återgå till befattning i den lönegrad, som han före uppdraget eller förordnandet tillhörde eller därunder kommit att tillhöra. Den tillfälliga ökning av antalet ordinarie tjänster, som härav kan föranledas, äga fullmäktige besluta utan hinder av vad i mom. 1 stadgas.

Mom. 4. Pröva fullmäktige ledigbliven tjänst kunna umbäras, äga fullmäktige låta med tillsättningen därav anstå ävensom, därest fullmäktige anse tjänst lämpligen kunna ersättas med tjänst i lägre lönegrad, förordna om tillsättande av sådan tjänst.

§ 30.

Ordinarie tjänster skola tillsättas av fullmäktige.

Fullmakt meddelas därvid åt tjänstemännen i trettionde lönegraden. Åt tjänstemän i övriga lönegrader meddelas konstitutorial.

§ 31.

Mom. 1. Innan ordinarie tjänst inom 1:a—30:e lönegraderna tillsättes, skall tjänsten till ansökan kungöras ledig medelst anslag inom bankens

samtliga kontor samt dessutom, beträffande tjänst inom 16:e—30:e lönegraderna, medelst tillkännagivande i Post- och inrikes tidningar. Ansöknings-tiden må ej understiga fjorton dagar. Kungörelse skall avse tjänst i allmänhet i viss lönegrad i riksbanken.

Mom. 2. Anmäler sig icke någon fullt lämplig och skicklig sökande, skall ny ansökningstid utsättas.

§ 32.

För erhållande av ordinarie tjänst i riksbanken gälla följande kompetensbestämmelser:

a) beträffande tjänst i 16:e—30:e lönegraderna:

studentexamen eller avgångsexamen från statsunderstött eller under skolöverstyrelsens inseeende ställt handelsgymnasium eller motsvarande bildningsanstalt; till ombudsman eller biträdande ombudsman kan dock endast den antagas, som fullgjort vad författningarna föreskriva i avseeende å dem, som i domarevärv må begagnas;

b) beträffande tjänst såsom kameraltbiträde och kontorsskrivare i 7:e respektive 11:e lönegraderna:

realexamen (realskoleexamen), avgångsbetyg från kommunal flickskola eller avgångsbetyg från 8-klassigt läroverk för kvinnlig ungdom medförande normalskolekompetens.

Utän hinder härav äga fullmäktige, då omständigheterna därtill föranleda, att till ordinarie tjänstemän i ovannämnda lönegrader antaga sökande, som på annat sätt ådagalagt erforderlig kompetens; dock må dispens ej medgivnas beträffande tjänst, för vilken ovan föreskrives juridisk kompetens.

§ 33.

Vid alla tjänstetillsättningar skall till tjänsten antagas den, som för tjänsten är mest skicklig och passande.

Vid tillsättande av ordinarie tjänst inom 1:a—30:e lönegraderna må icke antagas annan än den, som anmält sig såsom sökande till tjänsten.

§ 34.

Göromålen vid riksbankens huvud- och avdelningskontor samt vid sedeltryckeriet och pappersbruket skola handläggas i överensstämmelse med av fullmäktige fastställda tjänstgöringsstadgar, instruktioner och arbetsordningar samt de föreskrifter härutöver, som meddelats av fullmäktige, direktionen eller beträffande sedeltryckeriet eller pappersbruket av inspektör, som i fråga om dessa institutioner utsetts av fullmäktige.

§ 35.

Tjänstemännens avlönings- och pensionsförhållanden äro angivna i

1:o) avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk med därvid fogade tjänsteförteckning samt tillämpningsbestämmelser;

2:o) reglementet angående tjänstepension för tjänstemän vid riksdagens verk samt

3:o) reglementet angående familjepension för efterlevande till befattningshavare vid riksdagens verk och i anslutning därtill utfärdade bestämmelser.

§ 36.

Fullmäktige äga uppdraga åt direktionen, av fullmäktige utsedd inspektör för sedeltryckeriet eller pappersbruket, styrelse vid avdelningskontor samt föreståndare för sedeltryckeriet och förvaltaren vid pappersbruket att besluta om tjänstledighet för dem underordnad personal ävensom att förordna om uppehållande av ledigbliven tjänst.

§ 37.

Tjänsteman, som förklaras omyndig, skall avhållas från tjänstgöring så länge omyndighetstillståndet fortfar.

Bliver omyndighetsförklaringen icke hävd inom två år, skall han från tjänsten skiljas; dock äga fullmäktige, om omyndighetstillståndet föranletts av sjukdom, att efter omständigheterna förfara.

§ 38.

Mom. 1. Tjänsteman, som försatts i konkurs, skall genast avhållas från tjänstgöring och skall från tjänsten skiljas, om han icke senast ett år efter det tiden för bevakning av fordran i konkursen gått till ända, eller, där konkursen blivit avskriven jämlikt 185 § konkurslagen, från det beslut om avskrivning meddelades, styrker sig vara befriad från borgenärernas krav.

Mom. 2. Om tjänstemans ekonomiska ställning blivit sådan, att fullmäktige finna hans fortsatta bestridande av tjänsten icke böra äga rum, äga fullmäktige avhålla honom från tjänstgöring, till dess hans ställning blivit ordnad.

§ 39.

Har tjänsteman genom domstols utslag blivit dömd till påföljd enligt 2 kap. 19 § strafflagen, skall han genast avhållas från tjänstgöring i riksbanken och skall, om utslaget vinner laga kraft, då skiljas från sin tjänst.

§ 40.

Mom. 1. Om ordinarie tjänsteman begått mindre förseelse i tjänsten eller visat vanvördnad eller ohörsamhet mot förman och ej låter sig rätta av ledamots av direktionen eller vederbörande kontorsstyrelses tillsägelser och föreställningar, eller om sådan tjänsteman gör sig skyldig till större fel eller försummelse i sin befattnings eller beträdes med ovärdigt uppförande i

allmänna levernet, skall detta anmälas för fullmäktige. Sedan för sakens bedömande erforderliga upplysningar infordrats samt tjänstemannen beretts tillfälle att sig förklara, skall han inför fullmäktige tillrättavisas och varnas.

Mom. 2. Därest tjänsteman, som sålunda erhållit varning, ej därav låter sig rätta utan gör sig skyldig till ny förseelse, skall, efter anmälan härom hos fullmäktige, hans skriftliga förklaring infordras, och äga därefter fullmäktige att med hänsyn till förekommande omständigheter avhålla honom från tjänstgöring under viss tid med förlust av lönen, så framt ej jämlikt 20 § mom. 1 avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk finnes skäligt låta honom uppbära någon del därav.

Mom. 3. Skulle tjänsteman, vilken förut för tjänsteförsummelse eller annat i mom. 1 här ovan omförmålt förhållande avhållits från tjänstgöring, ånyo göra sig skyldig till dylik förseelse, ankommer på fullmäktige att efter anmälan härom och infordrande av tjänstemannens skriftliga förklaring, med hänsyn till förseelsens beskaffenhet antingen ytterligare avhålla honom från tjänstgöring, dock under minst 6 månader med förlust av lönen, eller förflytta honom till tjänst i lägre lönegrad, därvid bestämmelserna i 13 § mom. 3 andra stycket avlöningsreglementet skola äga tillämpning, eller ock skilja honom från tjänsten.

Mom. 4. Extra ordinarie tjänsteman, som gjort sig skyldig till fel eller försummelse i tjänsten eller låtit klandervärt uppförande komma sig till last och ej låter sig av ledamots av direktionen eller vederbörande kontorsstyrelsens tillsägelser och föreställningar rätta, må, där förseelsens art så anses påkalla, omedelbart skiljas från riksbankens tjänst, ändock att viss uppsägningstid kan hava blivit bestämd.

Mom. 5. Om tjänstefel är av sådan beskaffenhet, att i anledning därav anmälan sker för anställande av åtal, må fullmäktige i sammanhang härmed avhålla vederbörande tjänsteman från tjänstgöring.

Mom. 6. Beslut, varigenom tjänsteman enligt denna paragraf avhålls från tjänstgöring, förflyttas till tjänst i lägre lönegrad eller skiljes från tjänsten, skall jämte besvärshänvisning honom skriftligen meddelas.

§ 41.

Mom. 1. Ansökningar från personer inom riksbanken rörande arvoden utöver fastställd stat, gratifikation, eftergifter eller avskrivningar få ske endast hos bankoutskottet; och skola ansökningarna inlämnas till fullmäktiges expedition senast å den dag, riksdagen sammanträder, vid påföljd att de i annat fall icke varda till prövning upptagna.

Mom. 2. Över sådana av fullmäktige fattade beslut, som grunda sig på stadgandena i §§ 29—33, §§ 36—38 och § 40 i detta reglemente eller i avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk med därtill hörande särskilda bestämmelser dels angående tillämpning av samma reg-

lemente, dels i fråga om rätt till tjänste- eller familjepension för befattningshavare eller efterlevande till befattningshavare vid nämnda verk, kunna besvär anföras hos bankoutskottet.

Missnöje med beslutet skall, vid äventyr av talans förlust, skriftligen anmälas hos fullmäktige inom fjorton dagar efter den dag, då klaganden därav bevisligen erhållit del; skolande beslut i fråga om tillsättande eller uppehållande av tjänst anses hava kommit klaganden till del den dag, beslutet blivit justerat eller offentligen tillkännagivet.

Besvären skola därefter, vid enahanda äventyr, inom ytterligare fjorton dagar ingivas till fullmäktige, vilka hava att så snart ske kan överlämna besvären till bankoutskottet.

Mom. 3. Över sådana i mom. 1 och 2 omförmälda ansökningar och besvär, som blivit inom behörig tid till fullmäktige inlämnade, skola fullmäktige samtidigt med överlämnandet till bankoutskottet avgiva utlåtande.

D. Arbetarna vid sedeltryckeriet och pappersbruket.

§ 42.

Mom. 1. För arbetarna vid sedeltryckeriet och pappersbruket äga fullmäktige att fastställa lön och övriga förmåner.

Mom. 2. Arbetarnas pensionsförhållanden äro angivna i reglementet angående tjänstepension för arbetare vid riksbankens sedeltryckeri och pappersbruk ävensom i reglementet angående familjepension för efterlevande till sådana arbetare.

Över beslut av fullmäktige i ärenden, som avse tillämpning av förenämnda pensionsreglementen, må besvär anföras hos bankoutskottet.

Beträffande anmälan om missnöje med sådant beslut samt tiden för besvärs ingivande till fullmäktige ävensom rörande yttrande över besvären skola bestämmelserna i § 41 mom. 2 och 3 äga motsvarande tillämpning.

Jämlikt § 7 i instruktionen för bankoutskottet har utskottet på grund av riksdagens beslut upprättat förestående reglemente att tjäna till efter rättelse från och med den 1 juli 1938, intill dess annorlunda förordnas, dock att § 2 skall intill den 1 januari 1939 bibehållas vid nuvarande lydelse. Äldre oförändrade stadganden, instruktioner och förordnanden skola därjämte iakttagas, såvitt de icke strida mot här lämnade föreskrifter.

Fullmäktige böra föranställa, att lagen angående myntbestämningen den 1 mars 1830, lagen för Sveriges riksbank den 30 juni 1934, lagen med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgivningsrätt, så ock angående forum för riksbanken den 12 maj 1897, kungl. kungörelserna den 30 maj 1873, innefattande lagar om rikets mynt och om övergången till det nya

myntsystemet, myntkonventionen mellan de tre skandinaviska länderna av åren 1873 och 1875 med därtill hörande tilläggsartiklar samt detta reglemente ävensom de lagar och författningar i övrigt, som anses böra genom fullmäktiges försorg offentliggöras, efter riksdagens slut i lika format av trycket utgivas och tillhandahållas allmänheten.

Stockholm den 15 juni 1938.

På bankoutsrottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

| *Sten Widlund.*